

OBSAH

Předmluva děkana Hospodářské fakulty Technické univerzity Liberec	9
Úvod	11

1 ZÁKLADNÍ OTÁZKY VSTUPU ČESKÉ REPUBLIKY DO EVROPSKÉ UNIE

15

1.1 Proces přistoupení ČR k EU	16
1.2 Základní principy strategie přistoupení ČR k eurozóně	19
1.2.1 Východiska přistoupení k eurozóně	20

2 LEGISLATIVA EVROPSKÉ UNIE

24

2.1 Úvod k legislativě EU	24
2.2 Aktuální otázky vývoje evropské integrace	25
2.3 Instituce EU a rozhodování v EU	26
2.4 Právo Evropských společenství (komunitární právo)	32
2.4.1 Základní principy práva EU	34
2.4.2 Legalita právního řádu	35
2.4.3 Zásady práva EU	36

3 PRINCIP JEDNOTNÉHO EVROPSKÉHO PASU

38

3.1 Svoboda poskytovat služby	41
3.2 Právo zakládat pobočky	42
3.3 Specifické případy podnikání na území členských států EU	43
3.4 Postavení hostitelského státu a kontrola dodržování podmínek pro udělení jednotného evropského pasu	47

4 ZÁKLADNÍ PRINCIPY SMĚRNIC EU TÝKAJÍCÍCH SE POJIŠŤOVNICTVÍ ..

49

4.1 Výchozí informace o základních směrnících EU v pojišťovnictví ..	49
4.1.1 Základní dokumenty zajišťující proces harmonizace pojistného trhu Společenství v neživotním pojištění	50
4.1.2 Základní dokumenty zajišťující proces harmonizace pojistného trhu Společenství v životním pojištění	52

4.1.3	Povolení k pojišťovací činnosti v členských zemích EU a evropského hospodářského prostoru	54
4.2	Proces harmonizace právního rámce jednotného pojistného trhu EU – základní dokumenty	57
4.3	Postup vývoje k jednotnému evropskému trhu v pojišřovnictví v životním pojištění	58
4.4	Postup vývoje k jednotnému evropskému trhu v pojišřovnictví v neživotním pojištění	62
4.5	Souběžné provozování životního a neživotního pojištění jedním subjektem	66
4.6	Problematika likvidace a reorganizace pojišřoven	68
5	ČESKÉ POJIŠřOVNICTVÍ PŘI VSTUPU DO EVROPSKÉ UNIE	79
5.1	Logika historie	79
5.2	Vybrané kvantitativní údaje o vývoji českého pojišřovnictví v uplynulém desetiletí	83
6	VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY POJIŠřOVNICTVÍ V PROCESU TRANSFORMACE V ČESKÉ REPUBLICE V SOUVISLOSTI SE VSTUPEM DO EVROPSKÉ UNIE	89
6.1	Vývoj zákonného rámce pro pojišřovnictví	89
6.2	Zákon č. 39/2004 Sb., o pojišřovnictví	91
6.2.1	Postup při aplikování zákona č. 39/2004 Sb., o pojišřovnictví	94
6.2.2	Terminologie používaná v zákoně č. 39/2004 Sb.	103
6.2.3	Působnost zákona č. 39/2004 Sb., o pojišřovnictví	103
6.2.4	Úprava povolení k pojišřovací činnosti v zákoně č. 39/2004 Sb.	104
6.3	Státní dozor v pojišřovnictví a penzijním připojištění	107
6.3.1	Dozor nad činností pojišřovny ve skupině (doplňkový dozor)	115
7	ZÁKON Č. 37/2004 SB., O POJISTNÉ SMLOUVĚ A O ZMĚNĚ SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ	118
7.1	Terminologie používaná v zákoně č. 37/2004 Sb.	121
7.2	Základní charakteristika zákona č. 37/2004 Sb.	123
7.3	Škodové pojištění a obnosové pojištění	130

7.3.1	Škodové pojištění	130
7.3.2	Obnosové pojištění	135
7.4	Soukromé pojištění věci a jiného majetku	136
7.4.1	Obecná ustanovení o soukromém pojištění věci a jiného majetku	136
7.4.2	Pojištění právní ochrany	137
7.4.3	Pojištění odpovědnosti za škodu	138
7.4.4	Pojištění úvěru a záruky	140
7.4.5	Pojištění finančních ztrát	144
7.5	Pojištění osob	145
7.5.1	Obecná ustanovení o pojištění osob	145
7.5.2	Životní pojištění	146
7.5.3	Redukce pojistné částky, snížení ročního důchodu a redukce pojistné doby	147
7.6	Úrazové pojištění	148
7.7	Pojištění pro případ nemoci	149
7.8	Ustanovení zákona o pojistné smlouvě vyplývající z členství České republiky v Evropské unii	150
7.8.1	Zvláštní ustanovení pro soukromé pojištění sjednávané v rámci členských států	150
7.9	Působnost zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě	153
8	ZÁKON Č. 38/2004 SB., O POJIŠŤOVACÍCH ZPROSTŘEDKOVATELÍCH A SAMOSTATNÝCH LIKVIDÁTORECH POJISTNÝCH UDÁLOSTÍ	155
8.1	Terminologie používaná v zákoně č. 38/2004 Sb.	155
8.2	Povolení činnosti pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí	158
9	EKONOMICKÉ ASPEKTY ČINNOSTI POJIŠŤOVEN	163
9.1	Vymezení pojmu riziko a jejich klasifikace v pojišťovníctví	163
9.2	Pojištění jako nástroj řízení rizik firem	165
9.3	Výše pojistného	166
10	TECHNICKÉ REZERVY POJIŠŤOVNY A ZAJIŠŤOVNY V ČR A EU	168
10.1	Základní podmínky tvorby technických rezerv podle zákona č. 39/2004 Sb.	168
10.1.1	Rezerva na nezasloužené pojistné	170

10.1.2	Rezerva na pojistná plnění	170
10.1.3	Rezerva na prémie a slevy	171
10.1.4	Vyrovňovací rezerva	171
10.1.5	Rezerva pojistného životních pojištění	175
10.1.6	Rezerva na životní pojištění, je-li nositelem investičního rizika pojišťník	176
11	SKLADBA FINANČNÍHO UMÍSTĚNÍ V SOUVISLOSTI SE VSTUPEM DO EU	177
12	SOLVENTNOST POJIŠŤOVEN A GARANČNÍ FOND	183
13	ZÁKLADNÍ PRINCIPY ÚČETNICTVÍ POJIŠŤOVEN	188
14	AKTUÁLNÍ VÝVOJOVÉ TENDENCE V ZAJIŠTĚNÍ	192
14.1	Tradiční formy zajištění	193
14.2	Finitní zajištění	197
15	OČEKÁVANÉ VÝVOJOVÉ TENDENCE INTEGRAČNÍHO PROCESU V EVROPSKÉM POJIŠŤOVNICTVÍ	215
	Přílohy	219
	Literatura	253
	Rejstřík	257